

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
------------	-----------	---------

תל אביב	18:36	19:37	20:13
ירושלים	18:34	19:40	20:17
חיפה	18:35	19:36	20:13

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש התיבה והמוסדות

בין הלב והמוח

המרחק בין הלב והמוח הוא כמרחק שמים וארץ

מעלת הקרבן

אחד הדברים המשפיעים ביותר על האדם, הוא האוכל הנכנס לגופו. פעם היה זה סוד ליחיד סגולה, כיום - כל ילד יודע לחשב קלוריות, כולסטרול, חלבונים וגם פחמימות. התזונה תופסת את אחד המקומות הראשונים בהתעניינות בני האדם, והרבה מעולם השיווק - סובב סביב שיווק תזונה נכונה, מועילה ובריאה.

לא פעם, בדיקה שגרתית אצל רופא בנסיון להבין את הסיבות לעייפות פתאומית או חולשה כללית, תסתיים בשאלות על הרגלי התזונה והנחיות לשינויים לפי הצורך. כשאנו מרגישים שאיננו מרוכזים בלימודים או בעבודה, פעמים רבות נגלה כי הסיבה היא מה שאכלנו, או לא אכלנו, בארוחת הבוקר...

לפיכך, התזונה הנכונה כובשת את העולם בסערה בשנים האחרונות. ככל שיש יותר ויותר מחקרים המוכיחים את הקשר בין האוכל להתפתחות האדם, ככל שמתברר טוב יותר עד כמה האוכל משפיע ומכריע את הצלחת האדם - ההתעניינות בנושא חוצה גבולות ומגזרים, וכל אדם מבקש לאכול את המזון והראוי לו, שישפיע עליו באופן החיובי ביותר.

כחלק מהאכפתיות העמוקה שלנו לילדינו, אנו עומדים ליד המקרר בסופר, וחושבים היטב מה אנו מכניסים לעגלת הקניות... אנו בודקים את אחוזי הסידן, מוודאים את כמות החלבונים, ואפילו לילדים קטנים - מוודאים שהמוצר מופחת סוכר... אנו רואים זאת כחלק מהאחריות הטבעית, להביא לילדינו מזון בריא ונכון, שסייע להם לפרוח ולהצליח!

מבואר בתורה בנביאים ובכתובים, בדברי התנאים והאמוראים, כי אין טוב לאדם כל הימים, אין דבר בעולם שנותן לאדם ברכה והצלחה, כמו להיות דבוק בתורה הקדושה, לקבוע שיעורי תורה כל יום! ואמרו חז"ל גדול תלמוד תורה יותר מהצלת נפשות! בורא העולם אומר אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת! כל הבריאה כולה מתקיימת רק בגלל לימוד התורה עשרים וארבע שעות ביממה.

מאיימים על גיוס בני הישיבות. אוי ואבוי לשונאי ישראל אם חלילה וחס יסגרו ישיבות, ואם חלילה וחס יקרה כדבר הזה, **צריכים מיד לעזוב את הארץ!** אם אין תורה בארץ אין הגנה עליה, ה' ירחם מה שיכול להיות פה, הרי אנחנו כבשה בין שבעים זאבים.

אם ה' לא ישמור עיר שוא שקד שומר, אם לא לימוד התורה אין שמירה למדינת ישראל. עיר שאין בה עשרה תלמידי חכמים אסור לגור בה, כך אומרת הגמ'!

כמו שאמר הקב"ה לאברהם אבינו ויאמר ה' אם אמצא בסדום חמשים צדיקים בתוך העיר ונשאתי לכל המקום בעבורם. הערים הכי מושחתות בעולם, סדום ועמורה, יכלו להינצל, אילו היו שם עשרה צדיקים. וכל שכן מאות ואלפים, כמה הם מגנים על עם ישראל! כמה גזירות הם מבטלים! הבג"ץ יכולים לפסוק בזה?! מה להם ולתורה?! הם לא אוביקטיבים כלל, מה להם ולתורה?! ראו מה כתב רבי שמעון בר יוחאי בספר הזוהר, על לימוד התורה. מה בג"ץ החילונים מבינים בזה?! שונאי התורה, כופרים בבורא עולם, הם יפסקו לחלל שבת, לסגור ישיבות!?

בלי תורה אין עם, בלי כל גדולי התורה בכל הדורות לא היה עם ישראל. אומתנו איננה אומה אלא בתורתה, בלי תורה העם הולך לאיבוד. הקמים על הישיבות אומללים המה בעולם העליון. כמה צריך להתחזק בתורה כנגד הקמים עלינו ורק כך נזכה לשמירה גדולה ולכל הישועות.

שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

עיקר העבודה של האדם, היא להכניס עמוק בליבו ועצמותיו פנימה "יודעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלוקים בשמים ממעל, ועל הארץ מתחת, אין עוד". זאת אומרת, הקב"ה ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ולית אתר פנוי מיניה. כמו שכתוב בזוהר. אדם צריך לחשוב על זה, להתבונן בזה שוב ושוב, לצייר זאת בציורים רבים ובדיבורי אמונה מחזקים, כי עיני ה' משוטטות בכל הארץ, אין עוד מלבדו - אפס זולתו! כל היתר - דימיון. מי שחי כך רואה ניסים, אלוקי אברהם בעזרו. כמו שאמרו חז"ל ה' צלך מה הצל הזה כשאתה בוכה, הוא כנגדך, וכשאתה שוחק כנגדך, כן ה' כביכול הוא הצל שלך, לפי ההתעוררות של האדם כן הקב"ה בא לנגדו.

יודעת היום והשבות אל לבבך, וכי יש ידיעה בשכל שהיא לא ידיעה בלב? אין בתורה מילה מיותרת ח"ו.

אלא אומרים הספרים: **בין הלב והמוח כמרחק**

שמים מארץ, ואמרו שכמו שתפקיד השמים להוריד גשם והארץ תפקידה להצמיח, כך המוח שומע את הידיעה השכלית, והחכמה שהוא צריך להוריד את הדבר אל הלב לחיות את הידיעה!

ראיה לזה. הנה, כולנו מכירים חילונים רבים מחללים רח"ל שבת, אבל לא יאכלו חזירים. ולמה? **הרי חומר האיסור**

של חזיר לעומת חילול שבת, זה כמו

קפצון לעומת אטום! אלא, ששבת הם יודעים שאסור לחלל, אבל אינם מרגישים, לעומת זאת חזיר מושרש להם מילדות, חזור להם עמוק בחדרי הבטן, שחזיר זה תועבה, לכן את זה הם לא יאכלו! שבת הוא יודע שאסור, אבל בלב שלו זה רחוק.

אדם בא לדרשה, הוא ידע שאסור לחלל שבת, יוצא מהדרשה מתחיל בס"ד לשמור שבת, מה השתנה אצלו? הידיעה כבר היתה? השתנתה ההשבה אל הלב. ידיעה אמיתית היא כזאת שמושרשת בלב, כך שהאיברים יפעלו לפי אותה ידיעה.

הכל בגזירת עליון, ואני בוטח בו גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי, זה נקרא אמונה, ובטחון. זה התפקיד שמוטל עלינו, להחדיר שוב ושוב בלב, כי איש לא יכול לעשות לנו כלום, רק הוא יתברך הכל בידו.

רגע חושבים עמ' 4

פרשת השבוע עמ' 3

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

דמעות של אושר

בעוד זמן קצר יעלה על המוקד... בצעדים כושלים, גורר רגליו, ניגש הרבי אל הדלת, כשבראשו עוברים ההרהורים המבעיתים ביותר. 'מי יודע מי זה', הרהר בעגמימות, 'אולי קאפו, אולי איש אס. מי הוא זה ואיזה הוא? מה הוא מבקש ממני?'

אך הגיע הרבי אל הדלת, והנה ניצב שם יהודי מבוגר, הפונה אליו בעדינות וברכות. 'הרב מקלויזנבורג, האם יש לך קשר משפחתי עם הרב מקשאנוב? האם הוא היה דודך?' שאל האיש בפשטות...

הרבי הסדיר את נשימתו הקצובה לרגע, מבקש להירגע. נראה כי הסכנה אינה כה מיידית, האיש שבדלת אינו משדר רוע... הרבי הנהן לעברו בחיוב, 'אכן', אמר בקול חלוש, 'כן, כן, הרב מקשאנוב היה דודי...'

ובעוד הוא מהרהר מניין אותו יהודי מבוגר יודע על קיומו, ומאיכן ידועים לו הפרטים על משפחתו ודודיו, הושיט לו האיש הזר כיכר לחם וצלוחית ריבה. 'קח, הבאתי לך שיהיה לך מה לאכול. אכול עד שתשבע את נפשך!'

הרבי נותר המום על עומדו, לכוז התפתחות בוודאי שלא ציפה. אחרי רגעי הלם ראשונים הכניס את הכיכר והריבה לחיקו, והחל לרוץ אחרי היהודי שנתן לו אותן, מבקש להודות לו מעומק הלב. אך האיש רץ ונעלם, הסתלק מהזירה ולא נראה שנית במחנה...

הרבי נשא מבט של הודאה לשמים, ורץ אל הצריף. הוא נטל ידיו וקידש על הפת, ואכל מהכיכר והריבה לשובע נפשו, עד שהתחזק ושב אליו כוחותיו. אך ברגעי האושר כשזכה לקבל את הארוחה שהצילה אותו - בעיקר שמוח על כי הקדוש ברוך הוא סייע בידו לשמור ולהקפיד להתנור ממאכלי הסריפה שניסו הנאצים להגיש לו, וקיבל על עצמו שבעתיים להקפיד על כך, ולהכניס לגופו אך ורק מאכלות כשרים, גם בתוככי אושוויץ...

הרבי ראה בעיניו, כיצד הקדוש ברוך הוא מסייע למי שרוצה להקפיד על כשרות, למי שמתמסר ומתאמץ ונלחם שגופו לא יכניס לתוכו כל מאכל טריפה, שלבו לא יסתאב ומוחו לא יטומטם מאכילת נבילות וטריפות.

ואכן, כשסיפר הרבי את הסיפור לפרטיו, כמובא בספר 'לפיד האש' מתוך שיעור בחומש רש"י בליל ששי פרשת ראה בשנת תשד"ס, הוסיף והעיד כי לכל אורך שנת שהותו באושוויץ הצליח להקפיד על כך, ולמרות כל מה שעבר עליו ותנאי החיים הקשים במחנה - לא נכנע אפילו פעם אחת, לא נשבר ולא נכשל, המשיך לעמוד איתן בהקפדתו לא לאכול מאכלות לא כשרים, להתאמץ לשמור על גופו ונשמתו נקיים וטהורים!

ההחלטה כי הוא לא יתן לאיש לשבור אותו, ואמר לעצמו: 'אם הנאצים ימח שמים לקחו את משפחתי והחריבו את כל אשר לי - לפחות לא אתן להם לטגף את גופי במאכלי טריפות!'

יום ששי הסתיים, ולקראת ערב חש הרבי כי כוחותיו הולכים ואוזלים. אחרי מסע מפרך בקרונות המשא ויום שלם של רעב נוראי, היה הרבי תשוש וחלוש, חסר כוחות לחלוטין. למרות זאת, הבין הרבי כי אכילת מזון לא כשר מסוכנת בהרבה מרעב מצמית, ובטח בקדוש ברוך הוא שיסייעו לעמוד בהחלטתו ולשמור על גופו ממאכלות אסורים בכל מחיר...

ביום המחרת, יום שבת קודש, שוב הכריז הכרוז על שעת חלוקת האוכל. מסביב רצו הכל לקבל את מנת המזון הזעומה, רק הרבי נותר בצריף, מתעקש שלא לאכול מהמזון הרמה. כשהתרוקן הצריף משוכניו והרבי נותר בו לבד, המה לבו וגאו רגשותיו, ולפתע פתאום פרצו מעיינות הדמעות מעיניו...

'יבוננו של עולם', בכה הרבי, 'את הכל לקחו ממני... את המשפחה, את הילדים, את הקהילה... הכל איבדתי, נותרתי בודד וחסר כל! נשארתי עירי ויחף, דל ורעב, אך האם אאבד גם את היהודי שבי? עזרני בורא עולם שהרשעים לא יוכלו לנצח אותי, בכה הרבי בכי תמרורים, 'תסייע בידי לעמוד איתן בהחלטתי שלא לסאב את לבי ולהכתיים את נשמתו במאכלות אסורות! עזרני לא להיכנע, לא להכניס לפי ממונם ולא ללכלך את נשמתו במאכלים!'

הדמעות זלגו במורד לחיו, נובעות כמעין המתגבר. הבכי היה כה מרגש ונוגע ללב, שכל דמיון שבועלים לא יוכל לצעיר את רגעי הבכי נוראי ההוד הללו. אדם שאיבד את כל עולמו, אך מתעקש להחזיק בכל מחיר, לשמור ולהקפיד למנוע מפיו כל מאכל אסור...

לפתע, בעיצומו של הבכי, נפתחה דלת הצריף ויהודי לא מוכר עמד בפתח. הרבי נבהל, מיהו אותו יהודי ומה הוא מבקש, האם קול בכיו התגלגל אל מחוץ לצריף? אולי החליטו הנאצים להאזין לו ולעמוד על טיב עקשנותו?

'האם אתה הרב מקלויזנבורג?' - נשאל הרבי ישירות. באותו רגע, הבהלה הפכה לפחד נוראי ומצמית, חלחלה אחזה את הרבי והוא רעד באימה. הוא ידע היטב את משמעות העובדה להיות 'רב' באושוויץ - הן הנאצים הרגו את הרבנים בראשונה, מבקשים לחסל את האפשרות כי אישיות חשובה תשהה בין היהודים האומללים. 'אם התגלה כאן שאני רב', הרהר הרבי בשבריר שניה, 'הרי רע ומר גורלי! מי יודע אם זה לא הסוף...'

באותו רגע, נכנס אל הצריף אדם נוסף. 'הרב מקלויזנבורג!' אמר האיש בטון ברור ונוקב, 'גש מיד לדלת הצריף, מישהו עומד וממתין לך!' האיץ בן הרבי חש כי אלו רגעי האחרונים, והתקדש בסילודין לקראת האפשרות הסבירה בהחלט, כי

יה זה בימי מלחמת העולם השנייה. העננים השחורים שהתקדרו מעל שמי אירופה, היוו עדות אילמת לזוועה המתחוללת על אדמת היבשת. מיליוני יהודים נעקדו ונבחו על קידוש שמו יתברך, מאות אלפים אחרים עבדו בפרך במחנות העבודה הידועים לשמצה.

'אושוויץ', השם שמעורר צמרמורת בלב כל יהודי, היה הליבה של מכונת ההשמדה הגרמנית המשומנת. לכאן הובלו מאות אלפי יהודים בקרונות משא עמוסי המון אדם, כאן הם נפחו את נשמתם מרעב, ממחלות, מיירי מזדמן ומהמשרפות האימנניות שלא פסקו מלעבוד. דומה, שאת כל הרוע והאכזריות שבעולם נטלו אושוויץ ומפקדיה...

כ"ק האדמו"ר מצאנו - קלויזנבורג זי"ע, היה אחד ממיליוני היהודים שנפלטו מרכבות המשא בדרכם להליך המיון והקליטה במחנה אושוויץ. היה זה ביום ששי בשעת בוקר, כאשר הרכבת המובילה מהונגריה הגיעה למחנה, ורבות יהודים הגיעו לגיא ההריגה, בהם גם הרבי.

עם הכניסה למחנה, החל הליך מיון מדוקדק. הכשירים לעבודה נשלחו למחנה העבודה, ואלה שלא ניתן להפיק מהם תועלת - נשלחו הישר למשרפות, נהרגו על קידוש השם. כך איבד הרבי את הרבנית ואת אחד עשר ילדיו, ונכנס בשערי מחנה העבודה בגפו, רב נכבד בישראל שאיבד את קהילתו ומשפחתו, נכסיו ורכושו, ונותר אבל ובודד...

אך גם בתנאי החיים האומללים האלה, לא איבד הרבי את זיק האמונה. אחרי שנקלט במחנה העבודה, הכריז הכרוז כי מחולקת עכשיו ארוחת בוקר לעובדי המחנה, וגם בו דחקו ולחצו שיגיע לקבל את מנת האוכל הזעומה, המאפשרת חיים בתוככי השאול באושוויץ...

ארוחת הבוקר, כללה מנת בשר ומרק. אך שמע הרבי כי זה מה שמכילה הארוחה, ומיד גמלה בלבו ההחלטה כי הוא לא יאכל מארוחה כזו, לא ילכלך את גופו בבשר פיגולים מהמטבח הנאצי. ככל שדחקו בו כי החלוקה עומדת להסתיים והוא יישאר ללא מזון ליממה הקרובה - כך גברה עקשנותו: 'איני אוכל טריפות, ויהי מה!'

קשה לדמיין מה קרה בדיוק ברגעים הללו, כאשר הרבי ניצב לבדו מול שיא האכזריות שבמחנה, אחרי שאיבד את משפחתו ואת כל עולמו, ונלחם באומץ ובגבורה שלא להכניס מאכל פיגולים לפיו גם במחיר צום יום שלם. הן הוא ידע את המחיר שישלם - להישאר רעב כל היום, ובכל זאת בחר בנחישות להימנע מלאכול את הבשר שבמחנה, לברוח מלטמא את גופו במאכלי טריפות!

וכן, כל אותו יום ששי, עבר על הרבי בצום מלא. במשך היום לא חולקו מנות מזון נוספות, והרבי שויתר על ארוחת הבוקר, גילה כי למעשה הוא נותר רעב, לפחות עד יום המחרת. יחד עם זאת, גמלה בלבו

פרשת שבוע

הרב משה דיין

סימני הכשרות

בפרשה מלמדת אותנו על הבהמות הטהורות והטמאות. והתורה נותנת לנו שני סימני טהרה לכשרות החיה והבהמה וקובעת רק כאשר הבהמה מפריסה פרסה שסועה ומעלת גירה מותרת באכילה. ומציינת התורה שישנם ארבעה בעלי חיים בלבד שיש להם רק סימן טהרה אחד. 'הארבת השפן והגמל' מעלים גירה ואינם מפריסים פרסה' ואילו 'החזיר' בהיפך מפריס פרסה אך אינו מעלה גירה.

הכלי יקר מעיר מדוע כשהתורה אומרת את סימני הבהמות הטמאות היא מתחילה בסימן הטהרה שיש בהם. הנה הגמל יש בו סימן טהרה שהוא מעלה גרה, וסימן טומאה שאינו מפריס פרסה. ואם כך לכאורה התורה היתה צריכה לכתוב "את הגמל כי איננו מפריס פרסה טמא הוא לכם". אך בפסוק נאמר "את הגמל כי מעלה גרה הוא ופרסה איננו מפריס" ולמה לנו להזכיר בסיבת טומאתו את סימן הטהרה שבו. וכן בשפן וארבת קשה גם כך. ובחזיר שהסימן טומאה שלו שאינו מעלה גרה, היה צריך להזכיר את זה כסיבת טומאתו, ולמה התורה אמרה "ואת החזיר כי מפריס פרסה והוא גרה לא יגר טמא" היה לו לומר "כי אינו מעלה גרה".

ומבאר הכלי יקר: שסימן טהרה שבכולם מוסיף טומאה על טומאתו, כדרך שאמרנו על עשו שנמשל לחזיר שפושט את טלפיו להראות כאילו כשר ותוכו מלא תוך ומרמה, וזה מורה על כל מי שאין תוכו כברו כמדת הצבועים המראים את עצמם כשרים, והמה בלי ספק גרועים מן הרשע הגמור, שתוכו וברו שוין לרעה. ועל כן הפרסת פרסה בחזיר הוא סימן טומאה, לפי שבפרסה זו הוא יכול להטעות הבריות ולהראות כאילו הוא כשר וכן בהפך זה בגמל ושפן וארבת.

וביתר ביאור כי מפני שמדרכי רשע גמור, מי שיש לו רוח טהרה בוודאי לא ילמד ממעשיו. לא כן הצבוע, הוא אומר לכל שגם הוא חפץ בצדקות, ואעפ"כ רוב פעמים עושה מעשים אשר לא יעשו ורבים יקחו ממנו ראייה, בפרט אם יש בו גם ריח תורה וודאי מגרע גרע כי ההמון יימשכו אחרי מעשיו.

ובזה מבאר בכלי יקר את דברי המדרש שאמרו "את הגמל" זה בבל, שנאמר בת בבל השדודה אשר שישלם לך גמולך שגמלת לנו. ואת השפן זו מדי, כי מעלה גרה היא שמגדלת צדיקים שנאמר "ומדכי יושב בשער המלך". ארבת זו יון, כי מעלת גרה היא. אלכסנדרוס כשהיה רואה את שמעון הצדיק היה עומד על רגליו ומברכו. החזיר זה אדום, שמפריס פרסה מראה עצמו כשר וגרה לא יגר שאינו מגדל צדיקים אלא הורגן.

והכוונה בזה כאמור שכוונת הפסוק לרמוז על מדת הצבועים שסימן טהרה שלהם מוסיף להם טומאה, והביא ראייה מן המפורסמים שאלו האומות האוכלים ממינים אלו כולם קבלו טבעם שהם מראים את עצמם ככשרים כאילו כוונתם להטיב לישראל ותוכם רע ומר כי כל מחשבותם רק רע כל היום, וישראל לא נזהרו מהם בראותם כי הם מגדלים קצת צדיקים ובאמת שלצורך הנאתם עשו כן ותוכם היו שונאי ישראל.

הרב אשר זנוורי

פינת ההלכה

הלכות שבת

האם יש מצוה לגזוז ציפורנים בערב שבת והאם יש ימים שיש להימנע מלגזוזם?

יש מצוה לגזוז הציפורנים בערב שבת משום כבוד שבת כן פסק מרן בשו"ע (ר"ס ס"א) והביא המגיד מישירים שיש ליהזר ולא לגזוז ציפורני ידיו ורגליו באותו יום ואין לחוש לכך כי כן גילה המהרח"ו שהאר"י ז"ל היה נוהג בערב שבת לגזוז ידיו ורגליו יחדיו. ועוד יש שנהגו לא לגזוז הציפורנים ביום חמישי בגלל שהם גדלים לאחר ג' ימים ואם כן יתחילו לגדול בשבת (משנ"ב ועוד אחרונים) אבל מנהג הספרדים לא לחוש לזה כלל ויכולים לקרן גם ביום חמישי ובפרט בימי החורף הקצרים. בני אשכנז היוצאים ביד רמ"א גוזזים הציפורנים לפי סדר האצבעות ביד ימין מתחיל מהאצבע השנייה לאחר מכן ד,א,ג,ה. וביד שמאל מתחיל באצבע הרביעית ולאחר מכן ב,ה,ג,א. (עיין עוד שו"ע הרב ס"ג)

מה המעלה לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום?

הגמ' בברכות (ה). אומרת שהקורא שנים מקרא ואחד תרגום מאריכין לו ימיו ושנותיו וכן ציוה רבי יהודה הנשיא את בניו שישלימו הפרשה עם הציבור, וחוכה ע"י כן לחיים טובים ומתוקנים (מעדני י"ט), וחוכה ליראת שמים (אור זרוע שבת), וממשיך עליו רוח טהרה (כף החיים), וחוכה למגן שלא ישל בעבירות חמורות (אורחות חיים בשם אור לשמים), ואע"פ שמתן שכרה בצידה חובה על כל אדם לקרוא כלשון מרן בשו"ע: חייב לקרות לעצמו בכל שבוע פרשת אותו השבוע שנים מקרא ואחד תרגום ויש מחמירים גם ללמוד פירוש רש"י.

מה ענין קריאת שניים מקרא ואחד תרגום?

התקנה לכך היתה מפני שלא הכל היו מבינים את הפרשה במקרא אלא ע"י לשונם שהיה בתרגום (ארמית) ועד היום נשארה התקנה כן אף שאנו כבר לא מבינים תרגום. ויש שקוראים במקום תרגום פירוש רש"י כדי שיבין הפרשה כסדרה, מ"מ ע"פ הקבלה דווקא יקרא התרגום (כה"ח אות כב) אבל ירא שמים יקרא גם תרגום וגם פירוש רש"י (שו"ע ס' רפה סב) ויצא ידי חובה כל הדעות.

מתי צריך לקרוא הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום?

יש הנוהגים לקרותה לאחר תפילת שחרית ביום שישי וכן היה מנהג האר"י ז"ל לקרוא עם טלית ותפילין. ויש שנהגו כמנהג הגר"א שהיה קורא כל יום את יומו כגון ביום ראשון את עליית ראשון וביום שני את עליית שני וכן על זה הדרך (משנ"ב סק"ח). ואם לא הספיק כך יכול לקרוא פעם אחת מקרא ופעם אחת תרגום ובתפילת שחרית של שבת יקרא פעם נוספת עם החזן.

ישתדל לסיים את קריאת שנים מקרא ואחד תרגום עד סעודה שחרית של שבת. ואם לא הספיק יקרא עד סעודה שלישית ואם לא הספיק יקרא עד יום רביעי שעדין יש לו הארת שבת, לא קרא עד רביעי יכול להשלים עד שמיני עצרת (שו"ע רפה ס"ד).

עד מתי מותר לצאת מעיר בנסיעה בערב שבת?

מרן בשולחן ערוך (ס' רמ"ט ס"א) כתב שאין הולכין בערב שבת יותר מג' פרסאות (שזה 12 ק"מ) כדי שגיע לביתו בעוד היום גדול ויוכל להכין צורכי סעודת שבת. אולם כל זה שלא הודיע שמגיע לשבת וכיון ובני הבית או המארחים צריכים להכין בשבילו צורכי שבת צריך להגיע בעוד היום גדול. אבל אם יודעים שהוא צריך להגיע או שמגיע למקום שיודע שמכינים צורכי סעודת שבת בשפע (משנ"ב סק"ג) וכן במקום שאפשר לקנות אוכל מוכן (כף החיים סק"ח) לא צריך לבוא בעוד היום גדול שהוא חצות יום אלא יוכל להתעכב מעט.

ושיעור ג' פרסאות לענין רכב כתב בחזו"ע (שבת חא עמ' לט בהגה) שמנהג העולם להקל שנוסע במכונית גם יותר מג' פרסאות שזה 12 ק"מ, אלא מקילים לנסוע שלוש שעות ושלושים ושש דקות וכל זה שלא הודיעם שבא אבל אם הודיעם מותר אפילו יותר מכך כמו שכתבנו רק יהיה שייגע לפני שבת בזמן ראוי.

הנוסע מחוץ לעיר להתארח שבת, יש אומרים שצריך לקחת בחשבון זמן כמעט כפול מנסיעתו והסיבה לכך שהרבה פעמים יוכל להיות תקלה ברכב או פקקים שזה לא בשליטת יד האדם וה"ו יוכל להגיע לידי חילול שבת, וי"א שדי שייגע למחוז חפצו לפחות שעה לפני השבת (אור לציון ח"ב פס"ו) והחזון איש היה נוהג שלא לנסוע בערב שבת מחוץ לעיר אחר חצות יום (מעשה איש ח"ב עמ' קג) וכן נהג הגר"י קניבסקי שלא לנסוע נסיעה שאורכה ארבע שעות ומעלה.

כמה

שעות השקענו?

מישהו פעם חישב כמה שעות השקענו בלימוד **חשבון**? לוח הכפל, אחוזים, משוואות ונעלמים, שורש ומספרים ראשוניים. ותכלס בחיים, כשצריכים לחשב 12 כפול 12, רוב בני האדם משתמשים במחשבון שזמין בכל טלפון נייד.

כמה מאות ואלפי שעות משקיעים בלימוד **היסטוריה**? ועדיין לא נתקלתם באדם שלא התקדם בחיים, בגלל שלא ידע על מעלליו של לואי ה-13. אין כאן טענה, חלילה, כנגד מערכת החינוך, ובוודאי שלא כנגד המורים והמחנכים. יש כאן הצבת תמרוך!!!

משום מה הכל נלמד, חוץ מהדברים הקריטיים בחיים כמו: **מידות, נישואין והורות.**

ניקח כדוגמה את נושא הנישואין והזוגיות. רוב בני האדם מתיישבים ב"קוקפיט" (תא הטייס) של מטוס הנישואין, ופשוט מתחילים להטיס ללא שום קורס טייס. אנו מפקידים את הזוגיות שלנו בידי שני אנשים שאף פעם לא למדו את תורת הזוגיות לעומק ואת המורכבות שבה.

כמה מורכב מוסד הנישואין? קחו כמה נקודות: משך הקשר, רמת הצפיפות הגבוהה, המחויבות ההדדית, הניהול הכספי המשותף, התרחבות המשפחה, הקשר עם המשפחה הרחבה ועוד. כל אלה אינם מצויים בשום מסגרת חברתית אחרת.

הדבר מפתיע עוד יותר לאור העובדה שהנישואין תופסים את התקופה הארוכה בחיי האדם.

במשאל שנערך בין אנשים הנשואים, הם נשאלו אם היו מאפשרים לכם להינשא שוב, האם הייתם בוחרים באותו בן/בת זוג? התברר ש - **80% מהנשאלים השיבו בשלילה.**

אם כן, די ברור שהדרכת החתנים והכלות לקראת נישואיהן הינה דבר הכרחי!!!

לימוד זה נדרש לכל אדם נשוי ויותר מכל לשלבים הראשונים של הנישואין שיש בהם חששות רבות מפני העתיד הבלתי נודע.

שבח הוא ליהדות התורנית שיש לה מסגרת הכנה לנישואין, שכמדומה ואין דומה לה באף קבוצה אנושית אחרת.

היום נדבר על דרך נוספת ללמוד -

לימוד באמצעות כישלונות!!!

כל אדם מתקדם, משתפר ומתפתח באמצעות רכישת ידע, ולא פחות מכך בעקבות ניסיון. המקדם העיקרי בניסיון הוא הכישלון, הוא עוצר את מרוץ החיים וגורם לנכשל לחשוב ולהרהר.

וכפי שקבעה הגמרא (גיטין מג ע"א):

"אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בהן."

תחשבו על המשפט הבא, כמשפט מפתח לחיים: **כל למידה, מחייבת לכלול כמות מסוימת של כישלון!**

עקומת למידה

כמו שרובנו יודעים, חיל האוויר הישראלי נחשב לאחד הטובים בעולם. מה שפחות יודעים זה שהרבה בזכות מושג שחיל האוויר הנחיל: **"תחקור ויישום"**.

מה שזה בעצם אומר זה שלאחר כל אירוע, בלי קשר לתוצאותיו, מתיישבים עם עצמנו ועושים תחקיר רגוע, בלי האשמות. רק עושים פרישה של השתלשלות האירועים. מחזקים את מה שניראה לנו בהתנהגות שלנו גם בפעמים הבאות, ומדייקים מה לא היינו רוצים לראות יותר בפעמים הבאות.

ואז, פשוט מיישמים!!

התהליך הזה מייצר עקומת למידה של שיפור עד להשגת תוצאות שמשפרות עם הזמן.

נכון, בהתחלה זה ממש לא ניראה טבעי, אלא מאולץ, אבל ככה זה כל הרגל: אחרי כמה פעמים כל דבר שעושים מתחיל להרגיש טבעי. **אלו דברים ששווה להשקיע כמה שעות מחשבה והתבוננות...**

עולמנו המודרני חייב רבות להמצאות שהתגלו בגלל כישלון. לדוגמא: גילוי יבשת אמריקה ע"י קולומבוס, המצאת הגומי, תנור המיקרוגל, פתקיות דביקות משרדיות, צמדן הסקוץ', הווזלין, הפניצילין ועוד.

ותזכרו מה שאמר אחד החכמים: אנשים מוצלחים נעשים כאלה מתוך שהם מפיקים חכמה מכישלון. מן ההצלחות אנו לומדים מעט מאוד.

הרב יהודה שמעוני מנכ"ל שיעורי בשיבת אור דוד
למנוחין הרצאות הרב בנסו לאתרנו: Rabenu.com

יש ערב אחד בשבוע שאסור לכם לפספס

הצטרפו לאלפי צופים המגיעים מכל קצוות הארץ והתחברו לנקודות החשובות ביותר בחייכם **שיעור המוסר הגדול בתבל**

מפי הקול חוצב הלהבות

הרה"ג **דניאל זר שליט"א**

רב מקדים הרב יורם סרי שליט"א אב"ד מודיעין עלית בשעה 21:15

בכל יום רביעי בשעה 22:00
ישיבת אור דוד רח' המכבים 108 בני ברק